

Pastoral- symfonin

2022—23

SÄSONG

Malmö SymfoniOrkester
Tabita Berglund, dirigent
Marika Fältskog, violin
Håkan Rudner, konsertmästare

TOR / 22 SEPT / 19.00

EDVARD GRIEG

UR SYMFONISKA DANSER

Edvard Grieg föddes 1843 i Bergen, i vad som då var Förenade Konungarikena Sverige och Norge. Han var mycket intresserad av den norska folklören, folkmusiken och naturen, vilket ofta märks i hans musik. *Norska danser* skrevs för fyrhändigt piano 1881 och orkestrerades 1888 av den tjeckiske violinisten Hans Sitt. Verket består av fyra småstycken, där de två första är exempel på den norska dansen halling, och den tredje en marsch. Den sista, som framförs i detta konsertprogram, börjar mörkt, som i en granskog – men snart når vi skogsbrynet, ljuset och dansen, och tongångarna blir taktfasta och eggande. Inledningens lugubra tongångar återkommer i mitten, men den förtrollande dansen kommer snart åter och sätter punkt.

RALPH VAUGHAN WILLIAMS

THE LARK ASCENDING

The Lark Ascending framförs inte särskilt ofta i Sverige, men i Storbritannien har verket en helt annan status. I olika omröstningar har det de senaste åren utsetts till det mest älskade klassiska stycket genom tiderna. Det är inspirerat av en dikt av den brittiske poeten George Meredith, som beskriver både lärkans sång och flykt: hon ”släpper en silverkedja av ljud / med många länkar, utan avbrott”. Musiken framkallar bilder av en solvarm äng i ett vidsträckt landskap, med lärkan svirrande utom synhåll.

MSO-violinisten Rhona Duncan förklarar verkets popularitet så här: ”Det är tröstande, väldigt melodiskt och lyriskt. Det bygger på två gamla kyrkotonarter, så det låter enkelt och har en nästan uråldrig känsla, som att det är naturen själv som talar.”

LUDWIG VAN BEETHOVEN

SYMFONI NR 6

Beethovens *Symfoni nr 6 (Pastoralsymfonin)* uruppfördes samtidigt som den femte i december 1808 och är en musikalisk utflykt på landet. Programmet formuleras i satsbeteckningarna:

Sats 1. ”Ankomst till landsbygden, muntra känslor uppstår.” Lagg märke till hur Beethoven jobbar med repetition. Temat som lanseras i första takten går i en loop under stora delar av satsen, vilket skapar en meditativ känsla.

Sats 2. ”Scen vid bäcken.” Här representerar repetitionerna det rinnande vattnet. Flöjten gestaltar näktergalen, oboen är vakteln och klarinetterna göken.

Sats 3. ”Uppsluppen samling av landsbygdsbor.” Dans, skratt och högljudda diskussioner, som avbryts abrupt av ett annalkande oväder.

Sats 4. ”Åska, storm.” Det ystra sällskapet skingras och söker skydd undan regn och åska. Fönsterluckor och ladugårdsdörrar stängs, tvätten tas in. Sedan drar ovädet undan lika plötsligt som det kom. På avstånd hörs utdöende åskmuller.

Sats 5. ”Herdens sång. Känslor av glädje och munterhet efter stormen.” Solen tittar fram, det droppar hemtrevligt från taken, luften är frisk.

Notera att Beethoven inte har tänkt sig detta som illustrerande musik, även om det är oundvikligt när det gäller t.ex. åskan och vinden i fjärde satsen. Istället ska tyngdpunkten ligga på de känslor som naturen väcker i oss när vi möter den. ”Mer uttryck för känsla än måleri”, instruerade Beethoven i partituret.

Pastoralsymfonin

TABITA BERGLUND

DIRIGENT

Såsongen 2021/2022 tillträdde Tabita Berglund anställningen som Kristiansand Symfoniorkesterns förste gästdirigent. Två år tidigare avslutade hon sina masterstudier i dirigering för Ole Kristian Ruud vid Norges musikkhøgskole och blev redan under studietiden uttagen till ”Talent Norway programme”. Berglund har även studerat cellospel på masternivå för Truls Mørk vid samma musikhögskola och spelade i ledande norska orkestrar som Oslo-Filharmonien, Bergen Filharmoniske Orkester, Trondheimsolistene med flera innan intresset för dirigering tog överhanden 2015. Sedan studietiden har Berglund snabbt etablerat sig som en efterfrågad dirigent vilket lett till en rad debuter med de främsta nordiska orkestrarna såväl som med Royal Scottish National Orchestra, Tonkünstler-Orchester och Luzerner Sinfonieorchester.

MARIKA FÄLTSKOG

VIOLIN

När Helsingforsfödda Marika Fältskog fyllde fem år önskade hon och hennes tvillingsyster Jannica varsin fiol i present. Nu har båda framstående musikerpositioner i svenskt musikliv. Marika anställdes som konsertmästare i Malmö SymfoniOrkester 2008 men arbetade dessförinnan som alternerande första konsertmästare i Kungliga Filharmoniska Orkestern (KFO) i Stockholm 2000–2008. Fältskog är också professor i violinspel vid Musikhögskolan i Malmö. Hon fick en gedigen violinutbildning från Kungliga Musikhögskolan i Stockholm Edsbergs Slott av Endré och Jennifer Wolf men har även mött lärare som Victor Liebermann, György Pauk och Mihaela Martin. År 1996 tog Fältskog sitt solistdiplom och fick en tuttianställning i KFO. Parallellt

med orkesterspel och undervisning har hon varit solist upprepade gånger med olika orkestrar och flitigt engagerad i kammarmusikspel.

MALMÖ SYMFONIORKESTER (MSO) är en av Sveriges ledande symfoniorkestrar med hög internationell nivå och en bred klassisk orkesterrepertoar. I samarbeten med tidigare chefsdirigenter som Vasilij Sinajski, Marc Soustrot och Robert Trevino har repertoaren breddats mot ryska och franska verk, och med Trevino växte idén med festivaltonsättare fram. MSO har en stark förankring i nutida repertoar med beställningsverk av vår tids ledande tonsättare.

År 2019 utsågs Sveriges internationelle stjärntrumpetare Håkan Hardenberger till MSOs hedersartist. MSO arbetar med cross over-projekt i samarbete med artister som Avishai Cohen och Lill Lindfors. Lokala och regionala samarbeten sker genom Nallekonserter, Jul- och Familjekonserter, El sistema-inspirerade Side by Side-konserter med Malmö Kulturskola, Filmmusikkonserter, Joystick-konserter med datorspelsmusik och konsertprojekt med Musikhögskolan i Malmö.

EDVARD GRIEG (1843–1907)

Ur Symfoniska danser, nr 4, op. 64 (1896), 11 min.

4. Andante – Allegro molto e risoluto

RALPH VAUGHAN WILLIAMS (1872–1958)

The Lark Ascending, romans för violin och orkester (1914), 15 min.

– Paus / 25 min –

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Symfoni nr 6 i F-dur, "Pastoralsymfonin", op. 68 (1808), 43 min.

1. Allegro ma non troppo – Ankomst till landsbygden.
Muntra känslor uppstår.
2. Andante molto moto – Scen vid bäcken.
3. Allegro – Uppsluppen samling av landsbygdsbor.
4. Allegro – Åska och storm.
5. Allegretto – Herdens sång. Känslor av glädje och munterhet efter stormen.

Konsertlängd ca 1 tim. 45 min. inkl. paus